

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu

Ing. Miloslava Melounová
2016

Legislativní rámec

- **Zákon o vodách č. 254/2001 Sb.** ve znění pozdějších předpisů (20/2004 Sb. 150/2010 Sb.)
- **Zákon o vodovodech a kanalizacích č.274/2001 Sb.**ve znění pozdějších předpisů (76/2006 Sb., **275/2013Sb.**)
Vyhláška č.428/2001 Sb.
- **Zákon o ochraně veřejného zdraví č.258/2000 Sb.** ve znění pozdějších předpisů (274/2003 Sb.,392/2005 Sb.)
zák.č.471/2005 Sb. úplné znění zákona č.258/2000 Sb.

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu

ZÁKON O VODOVODECH A KANALIZACÍCH č.274/2001 Sb.

- **zřizují a provozují se ve veřejném zájmu**
- **vodovody a kanalizace pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob**
nebo **denní produkce min 10m³**
Fyzickou osobou trvale využívající vodovod nebo kanalizaci je osoba, která má v obci trvalý pobyt.
- **každý vodovod nebo kanalizaci, které provozně souvisí s vodovody a kanalizacemi sloužící veřejné potřebě**

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu

zákon 274/2001 Sb. se nevztahuje na

- **vodovody a kanalizace sloužící k rozvodu jiné než pitné vody**
- **oddílné kanalizace sloužící k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod**
- **na vodovody a kanalizace nebo jejich části, na které není připojen alespoň 1 odběratel**

Vymezení základních pojmů

- **Vlastníkem vodovodu nebo kanalizace** je obec, svazek obcí, akciová společnost, právnická nebo fyzická osoba
- **Provozovatelem vodovodu nebo kanalizace** je osoba, která je držitelem povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace vydaného Krajským úřadem dle §6
- **Odběratelem** je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo na kanalizaci.

Vymezení základních pojmů

- **Obnovou** je výměna části vodovodu, úpravny vody, kanalizace nebo čistírny odpadních vod, která je inventárně sledovanou částí majetku vlastníka , za účelem prodloužení životnosti stavby a s ní související technologie.
- **Provozně souvisejícím vodovodem** je vodovod, který je propojen s vodovodem jiného vlastníka.
- **Provozně související kanalizací** je kanalizace, která je propojena s kanalizací jiného vlastníka.

Povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace

Plynulé a bezpečné provozování

Odpovědnost za provoz – kvalifikace provozovatele

Odpovědnost za stavbu a provoz vodních děl dle vodního zákona č. 254/2001 Sb.

Odpovědnost za kvalitu dodávané vody zák. č.258/2000 Sb.

Odpovědnost za kvalitu vypouštěných odpadních vod
(NV 401/2015)

Odpovědnost za nakládání s odpady a zvláště nebezpečnými odpady
(zák. č.185/2001 Sb.)

Plnění informačních povinností dle zákona č. 274/2001 Sb.

Povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace

**Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen
zajistit plynulé a bezpečné provozování vodovodů nebo kanalizací**

Vlastník vodovodu nebo kanalizace může uzavřít smlouvu o
provozování vodovodu a kanalizace s provozovatelem dle
podmínek koncesního zákona č.139/2006 Sb. nebo zákona o
veřejných zakázkách

Vlastník vodovodu nebo kanalizace může být i **provozovatelem**.

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace

Oprávnění k provozování

Žádost o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace

se podává v elektronické podobě a ve stanoveném formátu s příslušnými doklady dle vyhl. č.48/2014 Sb. příloha č.23 krajskému úřadu.

Povolení k provozování vydaná dle §6 odst.13 pozbývají platnosti k **31.12.2017**

- Živnostenské oprávnění
- Smlouva mezi žadatelem a vlastníkem vodovodu nebo kanalizace
- Identifikační čísla příslušného vodovodu nebo kanalizace (VUME)
- Úředně ověřené kopie dokladů o vzdělání a praxi odborného zástupce
- Písemný souhlas odborného zástupce včetně ověřeného podpisu
- Identifikaci majetku (IČME)

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizací

Vlastník vodovodu je zároveň provozovatelem – obce

Odborný zástupce provozovatele

je fyzická osoba, která odpovídá za provozování vodovodů a kanalizací a která je k provozovateli ve smluvním vztahu a splňuje požadovanou kvalifikaci pro provozování, správu a rozvoj vodovodu nebo kanalizace

Kvalifikační požadavky na provozovatele

Povolení k provozování vydaná dle §6 odst.13 pozbývají platnosti k **31.12.2017 (vyučen v oboru)**

Vodovod nebo kanalizace do 5 000 trvale využívajících osob

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělávání obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a má 3 roky praxe v oboru

Vodovod nebo kanalizace nad 5000 trvale využívajících osob

Vysokoškolské vzdělání s absolvováním studia v akreditovaném studijním programu v oblasti

3 roky praxe v oboru

Evidence vodovodů a kanalizací

§5

Vlastník vodovodu a kanalizace je **povinen** zajistit na své náklady vedení majetkové a provozní evidence svého vodovodu a kanalizace.

- Záznamy o zdrojích podzemních a povrchových vod
- Výkresovou dokumentaci vodovodu nebo kanalizace
- Cenové kalkulace
- Plán kontrol jakosti vod v průběhu výroby vody
- Plán kontrol znečištění odpadních
- Provozní řády vodovodů a kanalizací
- Kanalizační řád

Evidence vodovodů a kanalizací

Vybrané údaje z majetkové a provozní evidence je vlastník povinen předat v elektronické podobě ve stanoveném formátu územně příslušnému vodoprávnímu úřadu každoročně

do 28.února

SW na www.mze.cz

Obsah a formát pro předávání těchto údajů stanoví prováděcí předpis (vyhl. 48/2014 příloha č.22)

Plán financování obnovy vodovodu nebo kanalizace

§8

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je **povinen** zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů a kanalizací na dobu nejméně 10 let. Aktualizace je závislá na změně majetku, realizace nových staveb. Vlastníci vodovodu nebo kanalizace pro veřejnou potřebu jsou povinni vytvářet **rezervu finančních** prostředků na jejich obnovu a dokládat jejich použití.

Zpracování se provádí dle přílohy č.18 vyhl.č.428/2001 Sb.

IV. Plán financování obnovy vodovodu nebo kanalizace

Obsah plánu financování obnovy:

- vymezení majetku dle VUME
- reprodukční pořizovací cena
- stav majetku - % opotřebení
- doba akumulace finančních prostředků
- roční potřeba finančních prostředků a její krytí

Plán financování obnovy vodovodu nebo kanalizace

Reprodukční pořizovací cena:

- Vyhláška o oceňování majetku č. 441/2013 Sb.
- Metodický pokyn Mze : „orientační ukazatele výpočtu reprodukční ceny objektů pro Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací“

Životnost jednotlivých zařízení vodovodů a kanalizací

Vodovodní řady a vodovodní síť	80 let
Úpravny vody po případě zdroje	45 let
Kanalizační stoky	90 let
Čistírny odpadních vod	40 let

Provozně související vodovody nebo kanalizace

Zákon se vztahuje na každý vodovod nebo kanalizaci, která provozně souvisí s vodovody a kanalizacemi pro veřejnou potřebu.

§ 8 Vlastníci vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou. Tato dohoda je podmínkou kolaudačního souhlasu podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

Vztahy vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací uzavřené před účinností zákona musí být uvedeny do souladu se zákonem
do 1.1.2020

Připojení jiného vlastníka na vodovod nebo kanalizaci

§8 odst. (5)

Vlastník vodovodu nebo kanalizace **je povinen** umožnit připojení jiného vlastníka na vodovod nebo kanalizaci, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti zařízení.

Možnost připojení nesmí být podmiňována vyžadováním finančních nebo jiných plnění.

Připojení jiného odběratele na vodovod nebo kanalizaci

§8 odst. (5)

Připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky na vodovod nebo kanalizaci a uzavření smlouvy o dodávce vody a odvádění odpadních vod nesmí být podmiňovány vyžadováním finančních nebo jiných plnění.

- Náklady na realizaci vodovodní nebo kanalizační přípojky hradí odběratel.
- Materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace.

Smlouvy s odběrateli

§ 8 odst.(6)

Vlastník vodovodu nebo kanalizace, případně provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem.

Závazky vzniklé z této smlouvy přecházejí na právního nástupce vlastníka nebo právního nástupce provozovatele

Vlastník vodovodu nebo kanalizace(případně provozovatel) nesmí při uzavírání smlouvy jednat v rozporu s dobrými mravy zejména nesmí odběratele diskriminovat (**Smlouvy uzavřené s odběratelem před účinností zákona musí být uvedeny do souladu se zákonem do 1.1.2024**

Smlouvy s odběrateli

Odběratelské smlouvy o dodávce vody musí obsahovat :

- Předmět smlouvy
- Smluvní strany
- Vlastníka a provozovatele vodovodu
- Vlastníka přípojky a připojené stavby nebo pozemku
- Počet trvale připojených osob
- Stanovení podmínek dodávky vody
 - Limity množství dodávané vody a způsob měření
 - Tlakové poměry
 - Ukazatele jakosti (vápník, hořčík, dusičnany)
- Způsob stanovení ceny a její vyhlášení
- Způsob fakturace
- Způsob plateb
- Doba platnosti smlouvy

Smlouvy s odběrateli

Odběratelské smlouvy o odvádění odpadních vod musí obsahovat :

- Předmět smlouvy
- Smluvní strany
- Vlastníka a provozovatele kanalizace
- Vlastníka přípojky a připojené stavby nebo pozemku
- Počet trvale připojených osob
- Stanovení podmínek odvádění odpadních vod
 - Limity množství odváděné vody a způsob měření
 - limity znečištění
- Způsob stanovení ceny a její vyhlášení
- Způsob fakturace
- Způsob plateb
- Doba platnosti smlouvy

Smlouvy s odběrateli

§36 ochrana odběratele

Vlastník vodovodu nebo kanalizace(případně provozovatel) nesmí při uzavírání smlouvy jednat v rozporu s dobrými mravy zejména nesmí odběratele diskriminovat (§36)

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen nejpozději do **30.dubna** zveřejnit na úřední desce porovnání všech položek výpočtu ceny pro vodné a stočné se skutečností. (§36 odst. 5)

Vyhl.č.4288/2001 Sb. příloha č.20

Ochrana odběratele

§ 36 odst. (3)

Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen předat obecnímu úřadu informace pro odběratele o základních podmínkách připojení na vodovod a kanalizaci,

- Identifikace vlastníka a provozovatele (smlouva)
- Jakost vody, tlak vody, max. vypouštěné znečištění
- Způsob zjišťování množství dodané vody a vypouštěné odpadní vody
- Výpočet množství odváděných srážkových vod
- Technické požadavky na přípojky a vnitřní vodovod a kanalizaci
- Způsob fakturace vodného a stočného, zálohové platby, vyúčtování
- Možnosti přerušení dodávky vody a odvádění odpadních vod
- Rozsah odpovědnosti za vady –reklamační řád
- Jednotné podmínky pro uzavření odběratelských smluv

Ochrana odběratele

§ 36

Vlastník vodovodu je povinen každoročně nejpozději do 30.4. zveřejnit porovnání všech položek výpočtu ceny pro vodné a stočné a dosažené skutečnosti v předchozím kalendářním roce.

Vykázaný rozdíl vyšší než 5% oproti kalkulaci musí být zdůvodněn.

Porovnání kalkulace cen pro vodné a stočné se skutečností je vlastník vodovodu nebo kanalizace **povinen zaslat** ve stejném termínu a v elektronické podobě a ve stanovené formě ministerstvu.

Obsah a rozsah porovnání stanoví prováděcí předpis (vyhl.č.48/2014 př.č.20)

V případě ,že v předchozím roce bylo zpracováno více kalkulací cen pro vodné a stočné ,zveřejní se všechny kalkulace a ministerstvu se zašle i součtová kalkulace.

Vodné a stočné

Vlastník vodovodu nebo kanalizace má právo na úplatu za dodávku pitné vody a odvádění odpadních vod. Právo na úplatu vzniká vtokem vody do vodovodní přípojky nebo vtokem odpadních vod do kanalizace.

Vodné je úplatou za služby spojené s dodávkou pitné vody.

Stočné je úplatou za služby spojené s odváděním a čištěním odpadních vod.

Vodné a stočné

Členění nákladových položek ,jejich obsah a podíl při výpočtu ceny stanoví právní předpis (vyhl. č. 428/2001 Sb.)

Vyhláška č.428/2001 Sb.

- Příloha č.19 : Výpočet (kalkulace) cen pro vodné a stočné
- Příloha č.19 a : Členění nákladových položek
- Příloha č.20 : Porovnání všech položek výpočtu cen a dosažené skutečnosti

Kanalizační řád

§ 14 znečištění odpadních vod

Vlastník kanalizace je povinen předložit k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu kanalizace kanalizační řád, který stanoví nejvyšší míru znečištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace. Kanalizační řád schvaluje ve správním řízení vodoprávní úřad.

Vodoprávní úřad vydává povolení k vypouštění odpadních vod do kanalizace u nichž lze předpokládat vypouštění zvláště nebezpečných látek.

Přechodná ustanovení

- **Povolení k provozování** vydaná dle §6 odst.13 pozbývají platnosti k **31.12.2017**
- Pokud vodovodní přípojky a vnitřní vodovod nebo kanalizační přípojky a vnitřní kanalizace mají charakter souvisejícího vodovodu nebo kanalizace požádají vlastníci do **31.12.2017** vodoprávní úřad o změnu.
- Stavebníci a vlastníci vodovodů a kanalizací provozně související upraví svá vzájemná práva dohodou, která je podmínkou kolaudačního souhlasu.
- Smlouvy vlastníka s odběrateli uzavřené před účinností zákona musí být dány do souladu se zněním tohoto zákona **do 1.1. 2024.**
- Písemné dohody vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací uzavřené před účinností tohoto zákona musí být uvedeny do souladu s ustanovením tohoto **zákona do 1.1.2020**

Děkuji za pozornost.

Ing. Miloslava Melounová

znalec v oboru vodní hospodářství

miloslava.melounova@seznam.cz

602 126 288